

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.22.035/2015/5.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Forstóber Gábor ügyvéd

Az alperesek:

I. rendű

II rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Taletovits Zoltán ügyvéd I. rendű és II. rendű

A per tárgya:

9.000.000 forint és járulékai megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Gf.II.20.053/2015/4-I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szombathelyi Törvényszék 20.G.40.042/2012/59.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alperesek részére együttesen 200.000 (Kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 900.000 (Kilencszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az I. rendű alperes képviselőjében eljáró II. rendű alperes 2006 őszén és 2007. elején két, az I. rendű alperes által lebontott csarnok bontási anyaga, valamint az I. rendű alperes által beszerzett 610 m² tetőlemez, 500 m² kazetta és 300 fm 100-as szelemen vonatkozásában adásvételi szerződés jött létre annak érdekében, hogy azok felhasználásával a felperes ... hrsz.-ú gyümölcsösébe tervezett tárolócsarnok épüljön fel. A bontott anyagokat, továbbá a tetőlemezt, kazettát és szelement az I. rendű alperes kiszállította a felperes gyümölcsösébe, még vaslábak és rácsos tartók elszállítása az I. rendű alperes telepére történt, ahol azokat az I. rendű alperes a szabadban tárolta. Az I. rendű alperes által kiállított számlák alapján a felperes összesen 9.000.000 forint vételárat megfizetett az I. rendű alperes részére.
- [2] A lebontott csarnokok életkora 30-40 év közötti volt, a bontásból kinyert és a felperesnek értékesített anyagok a koruknak megfelelő állapotban voltak. A vasból készült csarnokelemek megfelelő korróziómentesítést és javítást követően a bontás során megsemmisült segédanyagok pótlása után alkalmasak voltak a tárolócsarnokként történő felépítésre.
- [3] 2008-ban a felperesnek mezőgazdasági tárolóépület megépítéséhez szükséges építési engedélye még nem volt.
- [4] A felperes 2008. május 22-én közölte az I. rendű alperessel, hogy miután tárolócsarnok leszállítását vállalta, ami nem történt meg, ezért az eltelt időre, érdekmúlásra és az I. rendű alperes szerződésszegésére tekintettel a továbbiakban teljesítésre nem tart igényt.
- [5] A peres felek között a vételár visszafizetésére történő felperesi felszólítást követően tárgyalások folytak, melynek során 2009. május 11-én létrejött megállapodásban rögzítették, hogy az I. rendű alperes a tőle a felperes által vásárolt anyagokból önköltségi áron építeni fog, ha az arra vonatkozó építési engedély érvényes és az előre elkészített területet a felperes munkavégzés céljából átadja. Rögzítették azt is, hogy az épület már kifizetésre került, amit az I. rendű alperes leszámlázott, a fennmaradó vaslábakat az I. rendű alperes képviselőjében eljáró II. rendű alperes 2009. május 31-ig lefestett állapotban vállalja átadni.
- [6] A ... 2010. február 19-i határozatával engedélyezte a felperesnek a ... hrsz.-ú gyümölcsöséből 1290 m² termőföld más célú végleges hasznosítását mezőgazdasági tárolóépület és rakodási terület kialakítása céljára.
- [7] A felperes 2010. március 25-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperesekkel szemben 9.000.000 forint szállítási díj és késedelmi kamatai vonatkozásában. A fizetési meghagyás kibocsátását követően a felperes és az I. rendű alperes 2010. június 3-án ismételten megállapodást kötöttek, melyben megismételték a májusi

megállapodásukat, és a termelésből kivont terület munkavégzés céljából az I. rendű alperesnek történő átadásában állapodtak meg. A felperes megbízta az I. rendű alperest az építési engedély és az ezzel kapcsolatos ügyek intézésével, a statikus és tervező megbízására is kiterjedően. E megállapodásban foglaltak nem teljesültek, időközben a felperes elképzelése is megváltozott és nagyobb belmagasságú csarnok megépítését tervezte, amihez a tervek elkészítésére már korábban ... tervezőt kérte fel.

- [8] A felperes gyümölcsösébe 2010. augusztus 27-én az I. rendű alperes a telephelyén tárolt vaslábakat és rácsos tárolókat kiszállította, miután alkalmazottja a vaslábakat részben korróziómentesítette, majd lefestette.
- [9] A ... tervező által elkészített tervek alapján az építésügyi hatóság a mezőgazdasági tárolóépület építéséhez 2010 októberében adott ki építési engedélyt a felperesnek. E tervek alapján az I. rendű alperes által 2010 augusztusában kiszállított keretállások felhasználására a tárolócsarnok felépítéséhez csak akkor kerülhetett volna sor, ha azok részét képező vaslábak meghosszabbításra kerülnek a tárolócsarnok tervezett magasságához igazodva, de ekkor már a felperes a kiszállított anyagokat a tárolócsarnok felépítéséhez nem kívánta felhasználni. A felperes a gyümölcsösében végül mással megépített tárolócsarnokhoz az I. rendű alperestől megvásárolt anyagokat nem használta fel.
- [10] A felperes a kibocsátott fizetési meghagyásnak történő ellentmondást követően perré alakult eljárásban a 2011. június 2-i levelében elállt a „2010. június 2-i” szerződéstől.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [11] A felperes kereseti kérelmében 9.000.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest, továbbá mögöttes beltági felelősség alapján a II. rendű alperest is. Elsődleges jogcímként arra hivatkozott, hogy a felek közötti vállalkozási szerződéstől érdekmúlás és késedelem miatt elállt, így a már teljesített szolgáltatások visszajárnak. Másodlagosan arra alapította igényét, hogy az I. rendű alperes hibásan teljesített, az általa a vállalkozási szerződés keretében szolgáltatott anyagok sem mennyiségben sem minőségben nem feleltek meg a szerződés kikötéseinek, azok nem voltak alkalmasak a csarnok felépítésére. Ezért szavatossági igényként jogszerűen állt el a szerződéstől. Harmadlagosan az I. rendű alperessel kötött szerződést megtévesztésre hivatkozással megtámadta és az eredeti állapot helyreállítását kérte.
- [12] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Tagadták, hogy a felek között vállalkozási szerződés jött volna létre. Előadták, hogy az I. rendű alperes csupán adásvételi szerződést kötött a felperessel és a bontott anyagokat átadta. Vitatták mind az elállás jogszerűségét, mind a hibás teljesítés tényét, és a felperes megtévesztését is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [14] A jogerős ítélet értelmében a felperes nem bizonyította, hogy a felek között adásvétellel vegyes vállalkozási szerződés jött létre. Rámutatott, hogy tárgyalások folytak ugyan vállalkozási tevékenységről, azonban erre megállapodás jött létre. A jogerős ítélet értelmében a létrejött adásvételi szerződés nem érvénytelen, a felperes által hivatkozott hibás teljesítésre vonatkozó ténybeli alapon a szerződés megtámadása fogalmilag kizárt. A bíróság döntése értelmében az alperesek terhére sem késedelem, sem azzal okozati összefüggésben álló érdekmúlás nem állapítható meg. A felperes sem az állított minőségi vagy mennyiségi hiányban körülírható hibás teljesítést, sem az erre alapított elállását, jogszerűségét nem bizonyította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát kérte. Fenntartotta az eljárás során előterjesztett valamennyi nyilatkozatát a felülvizsgálati kérelem indoklásaként is. Kifogásolta a bíróság döntése alapjául szolgáló szakvélemény megállapításait.
- [16] Megsértett jogszabályként az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 300. § (1) és (2) bekezdését, 305. §-ának (1) bekezdését, 308/A. § (1) bekezdését, 210. § (1) és (4) bekezdését, 236. § (1) bekezdését és 237. § (1) bekezdését jelölte meg. Sérelmezte, hogy a bíróság jogerős ítéletében kiemelt jelentőséget tulajdonított a termőföld más célú hasznosításának engedélyezése, valamint az építési engedély megszerzése időpontjának. Szerinte téves álláspontot foglalt el az I. rendű alperes által leszállított anyagok alkalmasságát illetően is a bíróság. Érvelése értelmében valamennyi peradat és vallomás azt támasztja alá, hogy a szerződés tárgyát a csarnok felépítésére mennyiségben és minőségben alkalmas anyagok képezték, a 9.000.000 forint ellenében szolgáltatott anyagok pedig e kritériumnak nem feleltek meg. Azt a szakértő is elismerte, hogy a leszállított anyagok sem az eredeti elképzelésnek megfelelő csarnok, sem a tervezett csarnok felépítésére nem voltak alkalmasak. Arra hivatkozott, hogy a bíróság tévesen értékelte az I. rendű alperes által hozott kazetták minőségi problémáit. Előadta, hogy az I. rendű alperes által leszállított anyagok rejtett hibában szenvedtek, amely megállapítás alapjául figyelembe kell venni, hogy az I. rendű alperes által szolgáltatott vaslábak

éveken keresztül a telephelyén feküdtek a szabad ég alatt, mindenféle korrózióvédelem nélkül.

- [17] Az I. rendű és a II. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [19] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

- [20] A Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében felülvizsgálattal a jogerős ítélet rendelkezései támadhatók. Ezért a Kúria érdemben nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelem kizárólag elsőfokú ítéletre vonatkozó hivatkozásait.

- [21] A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul és elő kell adni, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Amennyiben a konkrét jogszabályhely megjelölése vagy a jogszabálysértés szöveges előadása hiányzik, a felülvizsgálati kérelem érdemben nem bírálható el (BH 2005.290., BH 2011.259.). A felülvizsgálati eljárásban érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, melyek esetén a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek [BH 2015.307., 1/2016. (II.15.) PK vélemény].

- [22] Nem felel meg a fenti kritériumoknak a csupán az eljárás során előadott jogi álláspontra történő utalás és abban a körben sem vizsgálható felül a jogerős ítélet, ami konkrét jogszabálysértéssel nem áll összefüggésben. Erre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt és megfelelő indokolással ellátott jogszabálysértések körében vizsgálta felül.

- [23] Helyesen állapította meg a bíróság, hogy a felperes és az I. rendű alperes között kizárólag adásvételi szerződés jött létre, vállalkozási szerződés tekintetében folytak ugyan tárgyalások, de vállalkozási szerződés megkötésére nem került sor. E helyes megállapításnak a felek közötti jogvita elbírálása szempontjából azért volt döntő jelentősége, mert a vállalkozási szerződéssel összefüggő kötelezettségek sem a felperes érvénytelenségi hivatkozása, sem pedig az alperesi szerződésszegés és hibás teljesítés körében nem értékelhetők.

- [24] Helyesen mutatott rá a bíróság arra, hogy a létrejött adásvételi szerződés nem érvénytelen, a szerződés megkötésekor olyan I. rendű alperesi magatartás nem volt megállapítható, ami megtévesztéssel, tévedésbe ejtéssel befolyásolhatta a felperes

ügyletkötési akaratát. Miután a felperes e hivatkozásának alapjaként valójában az I. rendű alperes hibás teljesítését, azaz nem a felperesi ügyletkötési szándék befolyásolását jelölte meg, helyesen állapította meg a bíróság, hogy ezen a ténybeli alapon az adásvételi szerződés megtámadása fogalmilag kizárt [Ptk. 210. § (1) és (4) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelemben vitatott jogalapon a szerződés érvénytelenségének megállapíthatósága hiányában nem kerülhet sor az érvénytelenség törvényi jogkövetkezményeinek levonására sem [Ptk. 236. § (1) bekezdés, 237. § (1) bekezdés].

[25] A felperes tévesen hivatkozott a Ptk. 300. § (1) és (2) bekezdése szerinti I. rendű alperesi késedelemre, és nem jogszabálysértő ebben a körben a földhivatali és építésügyi hatósági engedély hiányának értékelése sem. Az adásvételi szerződés keretében nyújtott I. rendű alperesi szolgáltatás alkalmas volt a felperes által kitűzött célkitűzés megvalósítására, a bontásból származó anyagok átadása megtörtént, annak pedig, hogy az átadáskor ezekből a tárolócsarnok építésére még nem kerülhetett sor, nem az I. rendű alperesi késedelem az oka, hanem a másodfokú bíróság által helyesen értékelt hatósági engedélyek hiánya. Ilyen körülmények között sem a felperesi érdekmúlás, sem pedig az állított érdekmúlás és az I. rendű alperesi késedelem közötti okozati összefüggés nem állapítható meg.

[26] állította a felperes azt is, hogy az I. rendű alperes azért teljesített hibásan [Ptk. 305. § (1) bekezdés], mert a szolgáltatott dolog mind mennyiségében mind minőségében alkalmatlan volt a csarnok felépítésére és annak rendeltetésszerű használatára. A felperes bontott építési anyagokat vásárolt, ezért az általa állított kellékhány megítélése szempontjából jelentősége volt annak, hogy a bontott anyagok természetes elhasználódásából, korából adódó hiányosságok nem feltétlenül eredményeznek hibás teljesítést. Használt dolgok esetén hibás teljesítés akkor akkor állapítható meg, ha a nyújtott szolgáltatás nem alkalmas a szerződésben meghatározott célra. A szakértői vélemény alapján megalapozottan jutott a bíróság arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperes által átadott építési anyagokból nem volt akadálya a tárolócsarnok felépítésének.

[27] A mennyiségi hiányosság kérdésében helyesen mutatott rá a bíróság arra, hogy a felperes meghatalmazottja útján írásban kifejezetten elismerte az épület összes tartozékának átadását, így igazolt mennyiségi hiány sem lehetett hibás teljesítés megállapításának alapja. A mennyiségi hiány esetén a hibás teljesítés felperes által állított jogkövetkezményeinek levonására egyebekben is csak nem osztható dolgok esetén lehetett volna helye, a perbeli esetben ez a feltétel sem volt megállapítható. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes szolgáltatása nem volt kevesebb, vagy rosszabb a szerződésben meghatározottnál, ezért hibás teljesítés hiányában a szavatosság jogkövetkezményeinek levonására [Ptk. 306. § (1) bekezdés] sem kerülhetett sor.

- [28] A lebontott csarnok bontásából kinyert újrahasznosítható vaselemek koruknak megfelelő állapotúak voltak, az pedig nem tekinthető e használt dolgok rejtett hibájának, hogy újbóli beépítésük esetén a beépítést megelőzően korróziómentesítésre kellett volna sor kerüljön. A felperesnek az elbontott csarnokelemek életkorából származó elhasználódásra pedig számítania kellett. A felperes által állított rejtett hiba fennállásának hiányában a jogerős ítélet nem sérti a jogosult igényérvényesítési határidejére vonatkozó Ptk.-beli szabályokat [Ptk. 308/A. § (1) bekezdés].
- [29] A bíróság a szükséges mértékű bizonyítást lefolytatta, annak eredményét helyesen mérlegelte és ítéletét megfelelően megindokolva jutott arra a következtetésre, hogy a felperes valamennyi jogcímen érvényesített igénye alaptalan. A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [30] A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az I. rendű és a II. rendű alperesek ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A Kúria a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése szerint határozott.
- [31] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. június 2.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin
s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró